

УДК 78.071.1

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2022.43.8>

АНАЛІЗ ВПЛИВУ РІЗНИХ СТИЛІВ МУЗИКИ НА ЖИТТЯ ХРИСТИЯНИНА-АДВЕНТИСТА

Ігор Корещук

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6489-5040>

*Український гуманітарний інститут,
кафедра філософії, теології та історії церкви
вул. Інститутська, 14, 08292, м. Буча, Київська обл., Україна*

Юрій Вірста

ORCID: <https://orcid.org/0000-0004-7491-1295>

*Український гуманітарний інститут,
кафедра філософії, теології та історії церкви
вул. Інститутська, 14, 08292, м. Буча, Київська обл., Україна*

Анотація. У статті проаналізовано вплив різноманітних стилів музики на життя та характер християнина, на прикладі вірян Церкви Адвентистів сьомого дня. З'ясовано, що серед адвентистів часто виникають дискусії, щодо таких популярних жанрів як рок-музика, поп, ретро, хіп-хоп та ін., що набули бурхливого розвитку по всьому світу. Частина опитаних, особливо люди віком 30-40 років, виступають категорично проти цих стилів, вважають їх гріховними, з іншого боку – молодь, підлітки слухають популярні пісні й мелодії навіть якщо останні містять нехристиянські мотиви, адже всі їхні друзі так роблять. Найбільш бурхливі суперечки в середовищі адвентистів виникають навколо рок-музики. Проаналізовано умови зародження кожного зі спірних жанрів, їх зміст та вплив, який спливає ці музичні твори чинять на свідомість слухачів. Зокрема, виявлено, що перераховані жанри збуджують свідомість та емоції, а іноді й викликають залежність. З'ясовано, що рок-музика зазвичай не несе глибокого змісту, однак збуджує, у колі слухачів цього стилю більший рівень злочинності. Реп-музика зазвичай є виразом певної проблеми або почуття, що хвилює її автора, проте цей жанр іноді викликає залежність, як й стиль рок. Церковні лідери закликають уникати всього, що згубно впливає на самопочуття та свідомість, збуджує емоції, й не має змістовного сенсу. Виявлено, що заявлені жанри призводять до руйнування емоційного, морального, психологічного, соціального, фізичного станів людини. Музика є одним із найефективніших засобів розвитку емоційної сфери людини. У дитинстві емоції виступають основною формою регуляції поведінки та процесу становлення особистості. Вплив на дитину через її емоційну сферу може виявитися ефективним за умови адекватного вибору його методів та засобів. Необхідно звернути увагу у зв'язку з цим на значні потенційні можливості музичного виховання молоді. З'ясовано, що більше половини пісень у стилі рок «важкий метал» розповідають про вбивство, самогубство чи сатанізм. Сучасна популярна музика та фільми призвели до підвищення агресивної поведінки серед молодих людей. Музика діє вібраційно та чинить сильний вплив на організм людини – заспокоює або збуджує його.

Ключові слова: музика, жанри, вплив на свідомість, характер, християни, Церква Адвентистів сьомого дня.

Актуальність теми дослідження. В ритмі сучасного способу життя не часто зустрічаються люди на вулиці без аксесуарів на кшталт навушників та ін. аудіопрогравачів. Ця проста модель поведінки сучасних людей вказує на актуальність проблематики специфіки

особистісного впливу такого роду прослуховування музичних композицій. Існують дані, за якими у певних умовах, музика не просто відновлює баланс психологічного стану людини, а й сприяє покращенню її розумових здібностей. Сюди ж відноситься припущення про те що, такі мелодії сповільнюють процес старіння організму слухача. На противагу цьому існує чимало інформації про негативний вплив на здоров'я і життя людей певних музичних жанрів, зокрема рок-музики, хіп-хопу, та ін. Однак ці та інші подібні гіпотези потребують конкретних фундаментальних обґрунтувань, які прихильники тих чи інших поглядів мають змогу висвітлювати в дослідженнях. Огляд таких праць дозволяє об'єктивно оцінити позитивні і негативні чинники проблемного явища. Різні підходи до розуміння заявленої проблематики передбачають розмаїття індивідуальних чинників, котрі зумовлюють той чи інший ефект. Метою даного дослідження є з'ясування і узагальнення закономірностей, за якими можна визначити чинники впливу різних стилів музики на життя християнина-адвентиста.

Аналіз наукових джерел і літератури. Дослідженням теми впливу музики на людину займалася низка авторитетних вчених, які як правило акцентували увагу на окремі аспекти християнської моралі у виборі стилю музики. До прикладу професор Ю. Лошков звернув увагу на те, що окремий стиль музики руйнує емоційний фон в формуванні особистості [3]. В той час доцент Л. Васильєва додає, що для кожної людини уявні, усвідомлені ситуації набувають свого «особистісного сенсу» [6]. Також розглянемо, які проблеми виникають в слухачів таких жанрів, як реп і рок музика. Коли музика більш спокійного стилю, такого як класика навпаки розслабляє слухача і приносить задоволення своїми звуками. А. Гладких, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інструментів духового та естрадного оркестрів, Харківська державна академія культури, м. Харків. В цій роботі розглядається специфіка рок-музики як багатоаспектного явища сучасної культури. Музика справляє сильний вплив на емоційний розвиток людей та на виховання їх почуттів. В художній літературі підкреслює Б. Теплов, що музика є одним із найефективніших засобів розвитку сфери людини.

Основні результати дослідження. В культурі сучасного світу музика посідає особливе місце. Важливо зазначити, що окремі жанри, такі як рок-музика, поп, ретро, хіп-хоп та ін., набули бурхливого розвитку по всьому світу. Завдяки своїй масовості і суперечностях зокрема рок-музика привертає особливу увагу. У процесі свого розвитку вона стала одним з найвпливовіших стилів сучасної світової музичної культури. Характеризуючись специфічною простотою музичних засобів, рок-музика впливала на свою аудиторію, до якої передусім належала значна частина молоді. Непомітно для слухачів такого стилю музики її вплив на свідомість все більше зростає. Поверховість і відсутність ідей, відверто кажучи, відсутність змісту цього стилю музики однозначно негативно впливав на свідомість любителів рок-музики. Чим людина наповнена тим вона і є, на жаль, це стосується не тільки в плані вживання їжі, а й всього чим наповнюється організм. Якщо порівняти з автомобілем, який заправили неякісним паливом, відповідно, комфортної їзди не буде. Живий організм понесе куди серйозніші наслідки ніж автомобіль, його ще можна відігнати до механіка, який все виправить. А особливо, якщо мова йде про людський розум, який порівнюють з губкою. Так само як губка наш мозок всмоктує всю інформацію, яка лунає навколо. Звісно ж, як наслідок незрозуміла постійна втома, організм наче б то не навантажуються, але й не може відпочити під впливом елементів сучасної світової музики. Під впливом такого напрямку музики слухачі перестають мислити тверезо. Відповідно поведінка погіршується і позитивно по впливати на любителів згубного жанру стає дедалі важче. Деякі дослідники стверджують, що рівень злочинності зростає саме в колі слухачів

рок-музики. Важливо звернути увагу на величезний негативний вплив культури даного жанру музики. Також дуже небезпечно недооцінювати вплив, безпосередньо, на розвиток підлітків, які надають перевагу рок-музиці.

Існує безліч припущень щодо виникнення рок-музики, одні вважають, що метою було «зомбування» молоді і взагалі слухачів урядовими органами. Інші стверджують, що це один із проявів процесу музичного розвитку в світі, як неминучий крок вперед. У православної літературі трапляються думки, що вся справа в сатанинському походженні рок-музики. Утім, даний стиль музики не тільки вплинув на весь світ, а й продовжує впливати на культуру сьогодення. І це ми розглянули тільки один напрям музики процесу розвитку культури і мистецтва в цілому. А є ще безліч стилів музики, які можливо не чули або вони виникли недавно і не охопили світову культуру. Такий напрям, як реп-музика давно охопила світову культуру і має не менш значний вплив на людство і зокрема на молодь всього світу. Вплив на організм і безпосередньо на свідомість схожий до дії рок-музики. Та на відміну від раніше переглянутого жанру, реп-музика може мати зміст і передавати певні життєві переживання. Більше того, в даному стилі можна виразити не тільки почуття, які переповнюють автора написання пісні, а й надає можливість розповісти про ті проблеми, які його торкнулись. Невдовзі, композитори реп-музики навчилися маніпулювати слухачами обираючи теми пісень, які стосуються більшості людей. Таким чином кожна людина змогла знайти саме «свою» пісню, яка щонайточніше описувала її життєву ситуацію. Більше того професійне аранжування надавало невразливості реп-музиці і вона сприймалась слухачами, як приємна та ще й життєва. Тому вплив такого стилю важко переоцінити, враховуючи той факт, що реп-музика може викликати залежність. На разі, особливий жанр музики неабияк впливає на сучасну світову культуру.

Від споживачів лише залишається зробити правильні висновки і всіма силами захищатись і уникати всього, що згубно впливає на наше самопочуття і на свідомість. Отож, згідно деякими дослідженнями такі стилі, як рок і реп музика призводять до руйнування емоційного, морального, психологічного, соціального, фізичного станів людини. В окремих випадках викликають залежність. Тому дослідження саме цієї теми в подальшому дозволить виявити вагомі причини впливу на свідомість та знайти відповідь на питання чому рок і реп музика не є позитивною практикою формування світогляду.

За словами Б. Теплової, музика справляє сильний вплив на емоційну сферу людини, на розвиток емоцій дітей, виховання їхніх почуттів. У психологопедагогічній літературі підкреслюється, що музика є одним із найефективніших засобів розвитку емоційної сфери людини, показано важливість формування у дітей здатності пережити художні образи музики як психологічної основи музично-естетичної культури [5]. У дитинстві емоції виступають основною формою регуляції поведінки та процесу становлення особистості як цілісного утворення. Вплив на дитину через її емоційну сферу може виявитися ефективним за умови адекватного вибору його методів і засобів. Необхідно звернути увагу у зв'язку з цим на значні потенційні можливості музичного виховання молоді. Слухання музики викликає в людини різноманітні переживання і почуття, що створює психологічну основу для впливу на її емоційний стан, процес розвитку і властивості формування особистості [3].

На одному з досліджень вибрали 700 найпопулярніших пісень «важкого металу» і виявили, що 50% з них говорять про вбивство, 35% про сатанізм і 7% про самогубство. Професорка нью-йоркського університету Шейла Девіс вважає, що необхідно звернути особливу увагу на зміст найпопулярніших пісень і врахувати не лише те, до чого вони закликають людей, а й саме на ті результати, які ці заклики приносять. Рада церков

опублікувала статтю в якій йдеться про збільшення агресивної поведінки в молоді, що є прямим результатом згубного змісту сучасних фільмів і музики [4].

Більше того зовнішня агресивність та негативний настрій може бути направленим проти самого слухача музики. Деякі композитори рок музики пропагандують самогубство – іноді натяками, а іноді прямо. Так, наприклад, один композитор говорить: «Самогубство – це єдиний шлях до звільнення». У пісні «Suicide's Alternative» співається: «Мені набридло життя – воно нестерпне. Я пригнічений і втомився – нікому до цього немає справи. Я огидний сам собі – не хочу жити. Набридло життя – пора померти. Самогубство – це вихід». «Пожертвуй життям і зроби самогубство. Зробивши це в ім'я сатани, ти станеш безсмертним, як і він!» – так співається в одній з пісень, присвяченою Люциферу групою «важкого металу» [4]. Незважаючи на згубний вплив цих жанрів музики, є музика, яка добре впливає на організм людини. Вона не тільки приємна в слуханні і розслабляє, така музика заповільнює процес старіння. Музика діє вібраційно та створює незвичний вплив на організм людини. Вплив відбуваються на рівні клітин і органів, почуттів та думок. Сила музики в тому, що ці зміни здійснюються незалежно від бажань і намірів конкретної людини і тому здаються чудодійними [1, с. 18–24].

У кінці XIX ст. у клініках Італії, а потім Франції з'явилися спеціальні служители-музиканти, які проводили лікування музикою, що допомагало хворим швидше вставати на ноги. Думка про те, що все ж позитивний вплив музики на організм людини переважає заспокоює і вселяє надію на те, що не все втрачено [1, с. 18–24]. Відомо, що християни не є абсолютно окремим видом суспільства. Вони також мають комунікувати з людьми, тому в будь-якому випадку впливу зовнішнього середовища неможливо уникнути. Взагалі культура теперішнього світу сильно впливає на молодь і інші верстви населення. Цей вплив настільки непомітний, що і виглядає невинним, що його важко розгледіти. Але ця дрібничка робить велику шкоду в житті користувачів сучасного мистецтва. Здається, що поганого в тому, що ми бачимо на екранах наших гаджетів. Але ми є те, що ми вживаємо. Візьмемо до прикладу фільми, які претендують на премію «Оскар». Згідно із закулісними інсайдами, вони повинні включати в себе представника ЛГБТ і він повинен бути в якості позитивного героя фільму. Тільки в такому випадку фільм може бути номінований на премію «Оскар». Те, що було кілька років назад аморальним для сучасного світу стає нормою. Не тільки в фільмах, а й в інших галузях культури і мистецтва. Тому музику не змогли обійти стороною.

Християни перш за все хочуть бути вірними своїм принципам і своїй вірі. Вони хочуть жити і не відчувати тягар вини і зіпсутості. Для них вкрай важливо не піддаватись впливу зовнішнім факторам і всесвітнім змінам в культурі. Але дуже важко не піддатись тому, що впливає на весь світ. Все починається з малого з чогось, на перший погляд незначного, мізерного. Тільки спробую, лише одним оком піддивлюсь, одну пісню послухаю і все. Нічого ж не трапилось, а значить і наступного разу нічого не станеться. Але, на жаль, це не так, варто тільки спробувати одного разу і вже неможливо буде зупинитись. Більше того стирається межа дозволеності і розуміння, що добре, а що погане. Вплив настільки великий, що людина перестає думати як раніше і сприймати все навколо так, як їй диктує автор твору. Такими людьми, яким нав'язали власні думки композитори і продюсери, значно легше маніпулювати і керувати. Споживачі такої продукції можуть втрачати здатність тверезо мислити. Втрачають свою унікальність і неповторність. А значить християни такі ж як і інші. Слухають ту саму музику, дивляться ті самі фільми, шукають у всьому розваг тоді коли повинні рятувати інших від цього. Так, вплив величезний як на середньостатистичну людину так і на християнина. Але люди, які називають і вважають, що вони християни

повинні панувати над тим, що відбувається навколо них і в середині них. Неможливо керувати всесвітньою культурою і мистецтвом, але можливо контролювати що проходить крізь свідомість. Ми не можемо заборонити птахам літати над нашими головами, але можемо не дозволити їм сідати нам на голову і вити на ній свої гнізда.

Те ж саме стосується музики, якщо людині відомо про згубний вплив таких видів музики, як реп і рок, то можна просто вберегти себе від цих звуків і вибрати більш приємну і спокійну музику. А тим більше для християн адвентистів така музика особливо небезпечна, тому що саме з таких «дрібниць» і починається руйнуватися їх життя. Після маленької дозволеності собі в тому, що насправді не потрібно було і воно сприяє на руйнування, а не на збудування, то надалі така особистість буде собі дозволяти більше й більше. І таким чином дійде до того, що буде жити в так званій всездозволеності. В таких випадках людина християнин втрачає контроль над своїм життям і воно стає не контрольованим. Відповідно, якщо людина не може контролювати своє життя, а тим більше християнин ним неможливо насолоджуватись. Всі люди прагнуть щастя, а якщо їх життям керують фільми чи музика то вони не зможуть бути щасливими. Більшість сучасних людей мають знання стосовно того як жити правильно, але проблема в тому, що не всі вміють користуватись цими знаннями. А тим більше християни, котрі все своє життя займаються саморозвитком і самовдосконаленням, з самого дитинства батьки приділяють особливу увагу їх вихованням і знаннями. Тому таких проблем як незнання не повинно бути в християн. Але питання в тому чи вміють вони ці знання використовувати в своєму повсякденному житті. Так і з відповідним типом музики, котрий руйнує життя християнина і людині про це відомо, але вона просто через свою байдужість чи то безвідповідальність перед власним життям продовжує не зважати на знання, які в неї є і відповідно слухає такого роду музику в результаті її життя буде зруйноване згідно з джерелами дослідження, які ми розглядали раніше.

Висновки. Музика відіграє важливу роль, оскільки формує підвалини майбутнього характеру особистості. Як зазначають більшість науковців є два типи музики, та яка руйнує і та яка має розслаблюючий вплив на організм людини. У процесі дослідження був використаний досвід із власного життя і він показав, що такий вид музики, як реп і рок змушує сумувати так як має меланхолічний настрій, а в гіршому випадку викликає залежність. Інше діло правильно підібрана музика в якій можна почути ноти для душі, то така музика розслабляє і дає змогу насолоджуватись життям. Отже, дослідивши роль музики в житті молоді та християнської молоді можемо порекомендувати наступне, а саме кожній молодій людині необхідно проаналізувати вплив музики тієї, яку ви слухаєте і звернути увагу на самопочуття слухача і вплив на свідомість. Маючи доступ до будь-якої інформації, слухачі мають змогу самі обирати чи варто слухати той чи інший вид музики і згідно свого власного рішення це робити. Згідно дослідженнями деяких науковців не рекомендовано слухати такі види музики як реп і рок, так як вони згубно впливають на самопочуття людини, а в деяких випадках здатні викликати залежність і змушувати мати депресивний настрій. В той час як більш спокійна музика відома нам, як класика допомагає розслабитись і насолоджуватись життям. Згідно з раціональною логікою у питаннях сприйняття різних форм мистецтва вибір завжди повинен залишатися на боці здорового глузду.

Список використаної літератури

1. Васильєва Л. Л. Рок-музика як фактор розвитку культури другої половини ХХ століття : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01. Київ, 2004.
2. Васильєва Л. Про місце масової музики в культурі другої половини ХХ століття. *Вісник КНУКіМ: Зб. наук. праць*. 2000. № 4. С. 34–47.

3. Лошков Ю. І. Рок-музика в сучасній культурі Харкова. *Культура України*. 2015. № 50. С. 15–25.
4. Гладких А. В., Гладких О. В. Рок-музика як чинник масової культури ХХ ст. *Культура України*. № 50.
5. Теплов Б. М. Психологія музичних здібностей. Вибрані праці: 2 т. М.: Педагогіка. 1985. № 1. С. 42–222.
6. Васильєва Л. Л. Рок-музика як фактор розвитку культури другої половини ХХ століття : монографія. Миколаїв : Ліон, 2016. 284 с.

ANALYSIS OF THE IMPACT OF DIFFERENT STYLES OF MUSIC ON THE LIFE OF AN ADVENTIST CHRISTIAN

Ihor Korushchuk

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6489-5040>

*Ukrainian Institute of Arts and Sciences,
Department of Philosophy, Theology and Church History
Instytutska Str., 14, 08292, Bucha, Kyiv region, Ukraine*

Yurii Virsta

ORCID: <https://orcid.org/0000-0004-7491-1295>

*Ukrainian Institute of Arts and Sciences,
Department of Philosophy, Theology and Church History
Instytutska Str., 14, 08292, Bucha, Kyiv region, Ukraine*

The article analyzes the influence of different styles of music on the life and character of a Christian, using the example of the believers of the Seventh-day Adventist Church. It was found that among Adventists there are often discussions regarding such popular genres as rock music, pop, retro, hip-hop, etc., which have been rapidly developing around the world. Some of the respondents, especially people aged 30-40, categorically oppose these styles, consider them sinful, on the other hand, young people, teenagers listen to popular songs and melodies even if the latter contain non-Christian motives, because all their friends do this. The most heated debate among Adventists arises around rock music. The conditions for the emergence of each of the controversial genres, their content and influence, these musical works that have surfaced on the minds of listeners, are analyzed. In particular, it has been established that the listed genres excite consciousness and emotions, and sometimes cause addiction. It was found that rock music usually does not carry a deep content, however, it excites a higher level of crime in the circle of listeners of this style. Rap music is usually an expression of a particular problem or feeling that the author is excited about, but this genre is sometimes addictive, as is the style of rock. Church leaders urge to avoid everything that has a detrimental effect on well-being and consciousness, excites emotions and does not make sense. It was revealed that the declared genres lead to the destruction of the emotional, moral, psychological, social, physical condition of a person. Music is one of the most effective means of developing the emotional sphere of a person. In infancy, emotions are the main form of regulation of behavior and the process of personality formation. Influencing a child through his emotional sphere can be effective with an adequate choice of his methods and means. In this regard, it is necessary to pay attention to the significant potential opportunities for the musical education of young people. More than half of heavy metal rock songs are found to be about murder, suicide, or satanism. Modern popular music and films have led to an increase in the aggressive behavior of young people. Music has a vibrational effect and has a strong effect on the human body – it calms or excites it.

Key words: music, genres, influence on consciousness, character, Christians, Seventh-day Adventist Church.